

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการแสดงบทบาทในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารของสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของเทศบาลในเขตอำเภอปากช่อง ซึ่งมีเทศบาลเมือง 1 แห่ง และเทศบาลตำบล 4 แห่ง รวม 5 แห่ง ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีประชากรทั้งสิ้น 87 คน มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ฝ่ายบริหาร จำนวน 16 คน

1.1.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ จำนวน 66 คน แบ่งออกเป็น

1) ประธานและรองประธานสภาเทศบาล จำนวน 10 คน

2) สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 56 คน

1.1.3 เลขานุการสภาหรือปลัดเทศบาล จำนวน 5 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดจำนวนประชากรวิจัย

เทศบาล	ฝ่ายบริหาร	ฝ่ายนิติบัญญัติ	เลขานุการสภาฯ หรือปลัดเทศบาล	รวม
1. เทศบาลเมืองปากช่อง	4	18	1	23
2. เทศบาลตำบลกลางดง	3	12	1	16
3. เทศบาลตำบลสีมามงคล	3	12	1	16
4. เทศบาลตำบลหมูสี	3	12	1	16
5. เทศบาลตำบลวังไทร	3	12	1	16
รวม	16	66	5	87

หมายเหตุ

เทศบาลเมืองมีฝ่ายบริหารรวม 4 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 1 คน รองนายกเทศมนตรี 3 คน, เทศบาลตำบลมีฝ่ายบริหารรวม 3 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 1 คน รองนายกเทศมนตรี 2 คน, เทศบาลเมืองมีฝ่ายนิติบัญญัติ 18 คน เทศบาลตำบลมีฝ่ายนิติบัญญัติ 12 คน แต่ละเทศบาลมีประธานและรองประธานสภาตำแหน่งละ 1 คน, เลขาธิการหรือ ปลัดเทศบาลโดยทั่วไปจะเป็นบุคคลคนเดียว

1.2 กลุ่มตัวอย่าง มีกลุ่มตัวอย่างเทศบาลละ 6 คน จากเทศบาล 5 แห่ง รวม 30 ตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ฝ่ายบริหาร เทศบาลละ 1 คน

1.2.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ เทศบาลละ 4 คน โดยแบ่งออกเป็นสองส่วนดังนี้

- 1) ประธานหรือรองประธานสภาเทศบาล เทศบาลละ 1 คน
- 2) สมาชิกสภาเทศบาล เทศบาลละ 3 คน

1.2.3 เลขาธิการสภาหรือปลัดเทศบาล เทศบาลละ 1 คน

ตารางที่ 3.2 แสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เทศบาล	ฝ่ายบริหาร	ฝ่ายนิติบัญญัติ		เลขานุการ สภาหรือ ปลัดเทศบาล	รวม
		ประธานและ รองประธาน	สมาชิกสภา		
1.เทศบาลเมืองปากช่อง	1	1	3	1	6
2.เทศบาลตำบลกลางดง	1	1	3	1	6
3.เทศบาลตำบลสีมามงคล	1	1	3	1	6
4.เทศบาลตำบลหมูสี	1	1	3	1	6
5.เทศบาลตำบลวังไทร	1	1	3	1	6
รวม	5	5	15	5	30

1.3 วิธีสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตามโควตา (Quota Sampling) โดยใช้ตำแหน่งเป็นตัวแบ่งกลุ่มประชากรวิจัย และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามที่แบ่งกลุ่มไว้ตามตาราง โดยมีตัวอย่างวิจัยทั้งสิ้น 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประเภทการวิจัยแบบวิจัยตามขวาง (Cross - Section Study) มีการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิโดยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยการสัมภาษณ์โดยเอกสารลักษณะสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) มีการออกแบบเครื่องมือวิจัยดังนี้

2.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ใช้วิธีการวิจัยเอกสารโดยการสำรวจข้อมูลจากเอกสารบันทึกรายงานการประชุมสภาเทศบาลที่อยู่ในเขตอำเภอปากช่องทั้ง 5 เทศบาล ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2550 - 2553 มีประเด็นที่ต้องการสำรวจคือ

- 2.1.1 สภาเทศบาลมีการตรวจสอบการใช้อำนาจฝ่ายบริหารหรือไม่
- 2.1.2 ในการประชุมสมาชิกสภา มีการตั้งกระทู้ถามฝ่ายบริหารมากน้อยเพียงใด
- 2.1.3 มีเรื่องใดที่สภาเทศบาลได้ตรวจสอบฝ่ายบริหาร
- 2.1.4 จำนวนสมาชิกสภาลงมติดังไรบ้างในการประชุม

2.2 ข้อมูลปฐมภูมิ จัดเก็บข้อมูลโดยใช้เอกสารสัมภาษณ์ โดยมีลักษณะสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) และคำถามปลายเปิด มีประเด็นคำถามครอบคลุมข้อมูลดังนี้

- 2.2.1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นข้อมูลพื้นฐานครอบคลุมถึง ชื่อ อายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และสังกัดการทำงาน
- 2.2.2 ข้อมูลทั่วไปในสภาเทศบาล
- 2.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลที่ใช้ทำการตรวจสอบฝ่ายบริหาร โดยมีคำถามครอบคลุมถึง

- 1) วิธีการที่สมาชิกสภาเทศบาลใช้ตรวจสอบฝ่ายบริหาร
- 2) เรื่องที่สมาชิกสภาเทศบาลสนใจตรวจสอบฝ่ายบริหาร
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลที่ครอบคลุมปัญหาการมีอำนาจทับซ้อนระหว่างสมาชิกสภาเทศบาลกับฝ่ายบริหาร
- 4) ความต้องการอำนาจหรือเครื่องมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบฝ่ายบริหารของสมาชิกสภาเทศบาล

- 2.2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพในการประชุมสภาเทศบาล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อวิจัย จากประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากเอกสารบันทึกรายงานการประชุมสภาเทศบาลจากนายกเทศมนตรีทั้ง 5 เทศบาล ที่ดำเนินการวิจัย รวมทั้งขออนุญาตสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้ในกลุ่มตัวอย่างวิจัย

3.2 ประสานงาน ติดต่อประสานงานกับหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล หรือผู้อำนวยการ หรือหัวหน้ากองการศึกษา ในการส่งและเก็บรวบรวมเอกสารแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในแต่ละเทศบาล

3.3 เก็บรวบรวมเอกสารต่างๆเพื่อนำมาวิเคราะห์ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการติดต่อประสานงานตามข้อ 3.1 และ 3.2 ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) วิเคราะห์สภาพความเป็นไปภายในสภาเทศบาล โดยการวิเคราะห์บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลเทศบาลที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร ซึ่งมีประเด็นที่วิเคราะห์ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร บันทึกรายงานการประชุมสภาเทศบาลทั้ง 5 แห่งโดยในวิเคราะห์ในประเด็นดังนี้

4.1.1 สมาชิกสภาเทศบาลทำหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารตามบทบาทที่กฎหมายและประชาชนมอบให้หรือไม่

4.1.2 ในการประชุมสภาเทศบาลในแต่ละครั้งสมาชิกสภาเทศบาลได้ตั้งกระทู้ถามต่อฝ่ายบริหารเพียงใด

4.1.3 มีเรื่องใดบ้างที่สมาชิกสภาเทศบาลสนใจตรวจสอบฝ่ายบริหาร

4.1.4 ในการประชุมสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมีการลงมติเห็นชอบต่อญัตติที่ฝ่ายบริหารเสนอมีลักษณะอย่างไร

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากตัวอย่างการวิจัย มีประเด็นที่วิเคราะห์ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร ซึ่งใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งกระทู้ถาม การอภิปรายการเสนอร่างเทศบัญญัติ รวมทั้งการลงมติของสมาชิกสภาเทศบาล

4.2.2 วิเคราะห์ถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการแสดงบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาล ว่ามีอะไรบ้าง

4.2.3 วิเคราะห์ถึงวิธีการ ข้อเสนอแนะ และความต้องการอำนาจหรือเครื่องมือที่จะเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสภาเทศบาลในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลที่รวบรวมได้จากเทศบาลทั้ง 5 แห่งว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างอย่างไร โดยมีประเด็นที่นำมาเปรียบเทียบ คือ

4.3.1 เปรียบเทียบการแสดงบทบาทสมาชิกสภาเทศบาลในการตรวจสอบการใช้อำนาจฝ่ายบริหารในแต่ละเทศบาล

4.3.2 เปรียบเทียบวิธีการที่ใช้ตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารในแต่ละเทศบาล

4.3.3 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการแสดงบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารในแต่ละเทศบาล

4.3.4 เปรียบเทียบข้อเสนอแนะที่ใช้แก้ปัญหาคำแสดงบทบาทสมาชิกสภาในการตรวจสอบการใช้อำนาจฝ่ายบริหาร